

2022-03-17

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: FRN 2022/21

Fritidsnämndens kapacitetsutredning gällande idrottsanläggningar, 2022

Förslag till beslut

1. Fritidsnämnden beslutar att anta kapacitetsutredningen gällande idrottsanläggningar i enlighet med bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterad den 17 mars 2022.
2. Fritidsnämnden föreslår kommunstyrelsen att fatta följande beslut:

Kommunstyrelsen noterar redovisningen av kapacitetsutredningen gällande idrottsanläggningar i enlighet med bilaga till tjänsteskrivelse daterad den 17 mars 2022.

Sammanfattning

I fritidsnämndens uppdrag ligger att redovisa kapacitetsutredningar kring behov av idrottsanläggningar. I uppdraget ingår att regelbundet uppdatera den samt att förbättra utredningarna. I kapacitetsutredningen 2022 görs en uppdatering av 2019 års kapacitetsutredning (FRN 2019/50).

Fram till 2040 finns 37 identifierade nya idrottsanläggningar varav 22 är kapacitetshöjande. Totalt innebär detta investeringar på cirka 2,3 miljarder fram till 2040. Befintliga och nya anläggningar utvecklas så att de kan nyttjas så flexibelt och resurseffektivt som möjligt. Tillgången till idrottsanläggningar kommer att vara fortsatt god – men variera mellan olika delar av kommunen.

Målgruppen barn och unga 7 - 20 år är i fokus och kommer att växa med cirka 49 procent från 20 442 till 28 871 från 2020 till 2040. Jämförelser med kommuner i Stockholmsområdet ger möjlighet att göra olika analyser kring nyckeltal främst baserat på antal barn och unga 7-20 år per anläggning. När nya anläggningar byggs förbättras succesivt nyckeltalen för sporthallar och bollspelarplaner. Med samma antal ishallar som idag och beräknad ökning av antal aktiva kommer nyckeltalet för Nacka bli högre men ligga i paritet med andra kommuner i Stockholmsområdet. En ny simhall planeras i Myrsjö och en ny ersättningshall på Järlahöjden. Nyckeltalen för simbanor i Nacka förbättras när fler 25-meters simbanor adderas.

En analys av tillgången till träningstimmar per aktiva för fotboll visar att antalet träningstimmar per aktiv minskar fram till 2040, främst på Sicklaön. Med en modell med utgångspunkt från Stockholms Fotbollsförbund visar en fördjupad analys av fotbollsplaner baserad på antal aktiva, lag, träningsyta och träningstillfällen fördelat på tillgängliga träningstimmar per vecka att det finns tillgänglig kapacitet i Nacka. Beräkningsmodellen baseras på att barn 7 – 9 år tränar på 5-spelarplaner och att alla 11-spelarplaner delas upp i tre 7-spelarplaner. 2021 är nyttjandegraden på 5-spelarplaner låg i alla kommundelar.

Utredningen visar på olika framtida behov av fördjupade analyser av:

- Fritidsgårdar
- Fördjupad analys av inomhusidrotter som gymnastik, handboll, basket, innebandy, kampsport
- Analys av jämställdhetsperspektiv på planerade anläggningar
- Ridsport

Ärendet

Bakgrund

I fritidsnämndens uppdrag ligger att redovisa kapacitetsutredningar kring behov av idrottsanläggningar. I uppdraget ingår att regelbundet uppdatera den samt att förbättra utredningarna. I kapacitetsutredningen 2022 görs en uppdatering av 2019 års kapacitetsutredning (FRN 2019/50).

Utgångspunkterna i redovisningen av 2022 års aktualiserade kapacitetsutredning är:

- Nackabor med fokus på barn och unga 7- 20 år
- Uppdatering av 2019 års kartläggning av idrottsanläggningar
- Befolkningsprognos
- Fördjupad analys på fotbollsplaner, ishallar och simbanor
- Jämförelser med andra kommuner i Stockholmsområdet
- Ekonomisk bedömning

Avgränsningar

En specifik analys kring ridanläggningar tas inte upp i denna utredning. De senaste åren har utredningar kring utveckling av ridanläggningar i kommunen gjorts och olika fastighetsprojekt är för närvarande under utredning.

Idrotter som till exempel kampsport och skytte har idag lokaler som berörs av utvecklingsprojekt. I nya anläggningar planeras för lokaler lämpade för dessa sporter.

Beslut finns att Tvåans fritidsgård i Centrala Nacka ska få en ny permanent placering. Andra fritidsgårdar som Henriksdal, Björknäs och Saltsjöbaden berörs av olika fastighet- och utvecklingsprojekt. Det finns därmed ett behov av långsiktig planering för fritidsgårdar i dessa kommunelar.

Utgångspunkter till utredningen

Kommunen har ett brett utbud av idrottsanläggningar som upplåts till föreningslivet. En utmaning är att möta behovet av anpassade lokaler när Nacka växer.

- Totalt finns 37 identifierade anläggningar i olika kommunelar.
- Varav 22 anläggningar är kapacitetshöjande
- Beräknade investeringar för anläggningar uppskattas på cirka 2,3 miljarder fram till år 2040.

Nacka och Nackas jämförelsekommuner har en idrottsaktiv ung befolkning. I jämförelse med samtliga 290 kommuner i riket låg Nacka under 2020 på 7:e plats och tillhör därmed de 2 procent med högst antal idrottsaktiva unga. Högst antal deltagartillfällen per invånare i åldern 7 - 20 i hela riket hade Danderyd.

Befintliga och nya anläggningar utvecklas så att de kan nyttjas så flexibelt och resurseffektivt som möjligt. Anläggningar planeras i alla kommunelar och projekteringen sker i koordination med till exempel nya skolutbyggnader och annan stadsplanering. Tillgången till idrottsanläggningar kommer att vara fortsatt god – men variera mellan olika delar av kommunen.

- Nackas befolkning kommer att öka från 108 000 2021 till 156.000 2040
- Antalet barn och unga ökar från 19 500 2020 till 28 000 2040
- Störst ökning sker på Sicklaön

Närhetsprincipen finns redovisad med citat ur 2016 års kapacitetsutredning (FRN 2016/102) och dessa redovisas i bilaga tre. På samma sätt redovisas i bilaga fyra politiska styrdokument med underlag från kommunens mål och budget 2022- 2024.

Trender

Bland ungdomar växer intresset för olika aktiviteter på fritiden, och trenden att bry sig om sin hälsa har vuxit de senaste åren. Bland pojkar kommer idrottsanläggningar för fotboll högt upp medan badanläggningar och danslokaler toppar flickornas lista på prioriterade anläggningar. Föreningslivet organiserar i stor omfattning olika aktiviteter. Successivt ökar professionellt arrangerade kurser och cuper. De senaste 10 åren visar statistik i olika idrotter en ökning av antal träningstillfällen.

Nuläge

Fotboll är den idrott med flest deltagare i Nacka med cirka 6500 aktiva. Gymnastik har cirka 1900 aktiva och innebandy cirka 1600. Flest träningstillfällen per aktiv har ishockey följt av fotboll och handboll.

Analys

I tidigare kapacitetsutredningar har nyckeltal baserats på antal barn och unga 7–20 år per anläggning. När nya anläggningar byggs förbättras succesivt nyckeltalen för sporthallar, bollspelarplaner. Så även i jämförelse med ett flertal kommuner i Stockholmsområdet

I tidigare kapacitetsutredningar finns, utöver dagens sex ishallar, planer på ytterligare en ishall. Nacka har i jämförelsevis med andra kommuner i Stockholmsområdet ett lågt nyckeltal vilket innebär ett färre antal ungdomar per anläggning. Med samma antal anläggningar som idag och beräknad ökning av antal aktiva kommer nyckeltalet för Nacka bli högre men ligga i paritet med andra kommuner i Stockholmsområdet.

För att skapa en djupare insikt i kapacitetsbedömningar har nya analyser gjorts. Beräkningar är baserade på tillgängliga träningstimmar med fokus på antalet aktiva. Detta analyseras sedan i förhållande till beräkningar av framtida antal tillgängliga träningstimmar med hänsyn till tillkommande anläggningar och befolkningstillväxt i målgruppen aktiva inom den specifika idrotten.

Beräkningar på fotboll i hela Nacka visar att antalet träningstimmar per aktiv medlem år 2021 jämfört med 2040 minskar, främst på Sicklaön. Nyckeltalet 2021 ligger i paritet med likvärdiga kommuner som Täby och Huddinge. Det som skiljer är att Nacka har ett högt antal aktiva. För fotboll presenteras ytterligare fördjupning där antal aktiva delas in i lag, storlek på anläggning och antal träningstimmar per vecka. Som utgångspunkt har Stockholms Fotbollsförbunds modell använts. Denna beräkningsmodell visar att Nacka har kapacitet av träningstimmar. En beräkning för 2040 ger samma slutsats. Denna analys förutsätter att 7 - 9 åringar tränar på 5-spelarplaner samt att alla 11-spelarplaner delas in i tre stycken 7-spelarplaner, alltså enligt samma princip som träningstider fördelas. Nyttjandegraden av 5-spelarplaner är låg i alla kommundelar. En dialog med föreningslivet behöver initieras för att se hur denna kan ökas. Fyra nya 11-spelarplaner utreds under 2022. Om några av dessa inte kan byggas behöver alternativa platser utredas, störst är behovet på Sicklaön och i Boo.

Myrsjö simhall är under planering med 6 stycken 25-meters simbanor. En ny simhall planeras i Myrsjö och en ny ersättningshall på Järlahöjden. Nyckeltalen för simbanor i Nacka förbättras när fler 25-meters simbanor adderas.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innebär inga omedelbara ekonomiska konsekvenser för fritidsnämnden.

För varje enskilt investeringsprojekt ska de ekonomiska konsekvenserna utredas och finansieringen av investeringen hanteras inom budgetprocessen. 2022 är fritidsnämndens andel av kommunens totala budget 2,7 procent. Beräkningen tar hänsyn till kommande hyres- och driftskostnader för planerade nya anläggningar. Syftet med beräkningen är inte att nå en ekonomisk exakthet utan avser att fånga upp de övergripande ekonomiska effekterna av tillförandet av nya anläggningar.

Konsekvenser för barn

Kapacitetsutredningens syfte är att säkerställa att den fortsatta stadsbyggnadsplaneringen tar hänsyn till barn och ungdomars behov av aktiviteter på fritiden, vilket överensstämmer med FN:s deklARATION om barns rättigheter. Barn och ungdomar är en prioriterad målgrupp för kommunens fritidsverksamhet. Därför utgår utredningen i huvudsak från barn och ungdomars perspektiv. I fortsatt planering av idrottsanläggningar skall förslag till utformning, samnyttjande och lokalisering utgå från jämställdhetsperspektiv och krav på tillgänglighet som har barn och ungdomar i fokus.

Bilagor

Fritidsnämndens kapacitetsutredning 2022 gällande idrottsanläggningar med följande bilagor:

1. Kapacitetsutredning
2. Kartlagda idrottsanläggningar
3. Politiska styrdokument
4. Närhetsprinciper
5. Antal deltagare i olika idrotter i Nacka samt träningstillfällen 2016 jämfört med 2019
6. Fördjupad analys totalt och per kommundel för fotboll baserad på antal aktiva och träningstimmar.
7. Kostnadsberäkning fritidsnämnden fram till 2040

Cortina Lange
Enhetschef

Susanne Broman Kjulsten
Samhällsplanerare